

De heer H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Plaats en datum

Utrecht, 20 maart 2015

Ons kenmerk

Br-secr 418-n

Uw kenmerk

Onderwerp: Consultatie AMvB, concept Besluit elektriciteit en gas, wetgevingsagenda STROOM

Geachte Minister Kamp,

NWEA bedankt het Ministerie van Economische Zaken voor de mogelijkheid tot het geven van een reactie op de AMvB, concept Besluit elektriciteit en gas in het kader van de wetgevingsagenda STROOM. Hierbij geeft NWEA haar reactie op de schadecompensatieregels voor wind op zee. Voordat wij artikelsgewijs onze opmerkingen geven, noemen wij graag eerst in algemene zin de belangrijkste aandachtspunten.

Kostenminimalisatie totale uitrol wind op zee

NWEA stelt voorop dat de compensatieregeling dient aan te sluiten bij het uitgangspunt om wind op zee – de parken en het net op zee gezamenlijk - tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten te realiseren. Dit uitgangspunt vloeit voort uit het Energieakkoord waarin overeen is gekomen de totale uitrol van wind op zee zo kostenefficiënt mogelijk in te richten. NWEA is van mening dat op dit moment deze schadecompensatieregeling dit principe onvoldoende ondersteunt.

Risicobeheersing

Om kostenefficiëntie te bereiken is het van belang dat schadegevolgen liggen bij de partij die de risico's beheerst. De reden hiervoor is tweeledig:

- Indien risico's liggen bij een partij die ze niet kan beheersen, worden ze ingecalculeerd en ingeprijsd in de SDE+bieding door de ontwikkelaar. Vanwege de onbeheersbaarheid van het risico zal de risicopremie onevenredig hoog zijn, wat zal leiden tot een onnodig hoog bod voor elk individueel park. In een kapitaalsintensieve industrie als offshore wind is de juiste verdeling van de risico's een zeer belangrijk aspect in het beheersen van de kosten. Het inprijzen van onbeheersbare risico's leidt tot onnodig hoge SDE+uitgaven en daarmee maatschappelijke kosten. Immers, in dat geval wordt het risico betaald bij elke bieding, terwijl anders alleen voor het risico wordt betaald indien een incident zich daadwerkelijk voordoet.
- Door risico's te beleggen bij de verantwoordelijke partij, krijgt deze de juiste prikkels om optimale keuzes te maken. Immers, als bijvoorbeeld €500.000 additioneel aan onderhoud leidt tot €1.000.000 besparing op productieverlies, dan dient die keuze te worden gemaakt, gefaciliteerd door het systeem.

Volledige schadevergoeding

In het huidige voorstel wordt zowel in het geval van een te late oplevering, als in het geval van een onderbroken verbinding niet de volledige schade vergoed. In het geval van een te late oplevering van de verbinding door TenneT is deze schade 1/3 van de waarde van de stroomverkoop. In het geval van niet-beschikbaarheid van het transmissiesysteem worden de gemiste subsidie inkomsten niet vergoed. Dit komt overeen met een risico van tussen de 1,5 en 6 miljoen euro per maand. Het inprijzen van een dergelijk groot onbeheersbaar risico zal leiden tot significant hogere biedingen en leidt daarmee altijd tot hogere maatschappelijke kosten dan wanneer het schaderisico eenduidig bij de netbeheerder ligt.

De AMvB biedt de mogelijkheid om dit mechanisme in te regelen en de risico's juist te beleggen. Concreet zou dit betekenen dat zowel in het geval van te laat opleveren van de verbinding als in geval van een onderbroken verbinding de schade volledig vergoed wordt op een wijze die business case neutraal is voor de investeerder. In Denemarken wordt dit systeem gehanteerd en is gebleken dat (onder andere) het volledig mitigeren van schaderisico's voor de windparkontwikkelaar leidt tot lage totale kosten voor wind op zee.

Toetsing op kostprijs totale uitrol wind op zee

Ook in de beoordeling van de ACM op de doelmatigheid van de kosten zou bovengenoemd uitgangspunt van zo laag mogelijke maatschappelijke kosten voor wind op zee leidend moeten zijn.

Gebruikelijk in het geval van wind op land is dat TenneT door ACM getoetst wordt op doelmatigheid van kosten, ofwel de laagst mogelijke kosten voor het net. Echter, in het geval van het aansluiten van offshore windparken kan het zo zijn dat doelmatigheid betekent dat een bepaalde hogere uitgave door TenneT leidt tot veel lagere kosten van het windpark. Dit geldt niet alleen bij deze compensatieregels, maar bijvoorbeeld ook bij ontwerpkeuzes en onderhoudsstrategie voor het TenneT-station op zee. Daarom zou de ACM-beoordeling zich niet moeten beperken tot de toetsing in enge betekenis van de kosten voor het eigen TenneT netwerk-op-zee deel, maar moet die kunnen plaatsvinden in het licht van de doelmatigheid van de bredere kosten voor de uitrol van wind op zee (2019 - 2023). Daarbij valt onder andere te denken aan centrale blindstroomcompensatie door TenneT op het offshore platform, of aan het slimmer aanbesteden van regulier onderhoud aan het net op zee, zodat productieverliezen van de windparken kunnen worden geminimaliseerd.

Hiertoe zou hetzij in de wet, hetzij in de STROOM AMvB een bepaling opgenomen moeten worden. Op dit moment wordt het toetsingskader voor de ACM gevormd door de kosten van sec netbeheer. Het is belangrijk dat het toetsingskader voor de ACM aldus aangepast wordt. Hiermee wordt voorkomen dat de ACM zich op het standpunt stelt dat de wettelijke regels geen ruimte bieden om de totale maatschappelijke kosten in de beoordeling van de door TenneT gemaakte kosten te betrekken.

Directe schade-uitkering

Een directe schade-uitkering leidt tot lagere kosten en is helderder dan een tijdwaarde-vergoeding. Immers, de rentevoet voor de overheid is lager dan die waarmee windparkontwikkelaars moeten rekenen. Indien directe schadevergoeding is ontvangen voor niet-geproduceerde stroom, wordt uiteraard de SDE+ aanspraak evenredig verminderd.

Geen aftrek voor onderhoud

De drempel voordat over wordt gegaan tot compensatie in het geval van onderhoud dient van 5 dagen naar 0 dagen terug gebracht te worden. Immers, een parkontwikkelaar is genoodzaakt 5 dagen

productieverlies in te prijzen, terwijl in de praktijk wellicht minder dagen nodig zijn. Dit leidt wederom tot onnodig hogere kosten voor de maatschappij.

Specificaties TenneT-station op zee

In het gesprek van 13 maart is besproken dat in de TenneT Realisatieovereenkomst en/of Aansluit- en Transportovereenkomst en/of in de tenderdocumentatie geregeld moet worden hoe de producent zijn schade kan verhalen die ontstaat door een afwijkende realisatie door TenneT van de aansluiting ten opzichte van de informatie die er zal liggen op het moment van de bieding. Bijvoorbeeld fouten, hiaten of afwijkingen van de ontwerpspecificaties van het TenneT platform. Dit kan ertoe leiden dat de producent niet, verminderd of enkel tegen hogere kosten aan het net kan leveren.

Het zou zinvol zijn als de AMvB expliciet maakt dat ook het afwijkend opleveren ten opzichte van de specificatie in de Realisatieovereenkomst en Aansluit- en Transportovereenkomst, en/of ten opzichte van de ontwerpspecificaties die onderdeel zullen vormen van de subsidietender, wordt gekwalificeerd als “gehele of gedeeltelijke te late oplevering van het transmissiesysteem op zee”. Met “oplevering” wordt dan dus bedoeld: oplevering door TenneT conform de specificaties/afspraken in de Realisatieovereenkomst en Aansluit- en Transportovereenkomst en/of de specificaties uit de tender.

Artikelsgewijs

Artikel 5.4 (investeringsplan – procedure)

Om een tijdige vastlegging van de netaansluitingsvoorwaarden door TenneT te borgen is een juridisch bindende deadline voor het indienen van het investeringsplan door TenneT wenselijk. Dit kan door een bepaling daartoe op te nemen in artikel 5.4. Nu wordt de deadline (van één maand na inwerkingtreding van de Wet STROOM) in de Nota van Toelichting (p. 14) genoemd, waardoor deze deadline niet juridisch bindend is.

Artikel 5.28 (recht op schadevergoeding)

5.28 lid 1 Door dit criterium kan het gebeuren dat een ontwikkelaar wacht met het installeren van de fundaties omdat hij ziet aankomen dat het project gaat schuiven vanwege een vertraging in de netaansluiting. Hierdoor zal hij vanwege de opschorting van zijn contracten met de aannemers substantiële kostenvergoedingen moet betalen, maar deze niet vergoed krijgen door de netbeheerder.

NWEA is van mening dat dit ongewenste en substantiële risico kan worden weggenomen door als criterium te hanteren: "contracten met turbineleverancier en aannemers voor offshore werken zijn gesloten en start werkzaamheden is daarin bindend overeengekomen".

5.28 lid 2 De huidige definitie is onduidelijk. Het zou duidelijk moeten zijn dat het om het volledig functionerende systeem gaat zoals is afgesproken bij het indienen van het subsidiebod.

5.28 lid 3 NWEA verzoekt om geen drempel te hanteren voor de compensatieregeling en derhalve dit lid te laten vervallen. Subsidiair verdient het de voorkeur om niet 5 dagen als drempel te hanteren, maar een percentage van de jaarproductie waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat doorgaans op windarme dagen onderhoud wordt gepleegd.

Artikel 5.29 (bestanddelen van de schadevergoeding)

5.29 lid 1b De subsidiecomponent wordt in het huidige voorstel niet vergoed bij niet-beschikbaarheid van het transmissiesysteem. Dit zou moeten worden gewijzigd, zodat dat naast de vergoeding van de gedeelde elektriciteitsopbrengsten óók de derving van SDE+ inkomsten wordt vergoed.

5.29 lid 2 Het is zeer wenselijk dat een bepaling wordt toegevoegd dat de “gevolgschade component” in de schadevergoeding op het moment van het ontstaan van de schade direct opeisbaar is. Zo kan worden geborgd dat de producent ook de wettelijke rente vergoed krijgt voor de tijd tussen het ontstaan van de schade en het moment van uitkering. NWEA bepleit een expliciete bepaling dat de wettelijke handelsrente van toepassing is op deze schadevergoeding.

Artikel 5.30 (berekening van de schadevergoeding)

5.30 lid 3 NWEA pleit voor een directe schade-uitkering in plaats van een vergoeding van uitgestelde inkomsten. Korthedshalve verwijzen wij naar de toelichting hierboven.

5.30 lid 4 en 7 NWEA zou graag bij het opstellen van deze regeling geconsulteerd worden en de technische expertise van haar leden ter beschikking stellen. Ervaring leert dat het erg belangrijk is dat schaderegelingen volkomen ondubbelzinnig zijn voordat een eventuele schade optreedt.

5.30 lid 5 Door de toevoeging van de term “zaakschade” in 5.29 lid 3 is er mogelijk niet alleen sprake van “kosten” maar ook van zaakschade die mogelijk niet direct tot uiting komt (bijvoorbeeld bij verminderde levensduur van onderdelen van de turbine door verouderingsprocessen). Hier zullen nog geen aantoonbare kosten zijn, enkel een schatting van de te verwachten schade die pas later zal optreden. NWEA stelt voor naast "daadwerkelijk gemaakte kosten" toe te voegen "en naar redelijke en geaccepteerde technische en economische maatstaven begrote schade".

Tot slot

NWEA hoopt dat deze reactie zal bijdragen aan de totstandkoming van een degelijke schadecompensatieregeling voor wind op zee. Uiteraard is NWEA graag bereid om haar reactie nader toe te lichten indien gewenst.

Hoogachtend,

Ton van Berkél
Directeur a.i.
Nederlandse Wind Energie Associatie (NWEA)

De Nederlandse Wind Energie Associatie (NWEA) vertegenwoordigt de belangen van de Nederlandse windenergie industrie waaronder die van de partijen die reeds betrokken zijn bij of interesse hebben in wind op zee in Nederland.